

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

_____ О. Б. Жильцов
_____ 29 _____ 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1.1 ПОГЛЯД НА ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

спеціальність 8.02020701 "Дизайн (графічний дизайн)"

Педагогічний інститут

УДК
ББК

Основи наукових досліджень: роб. навч. прог. [для студентів напрям підготовки 8.02020701 "Дизайн (графічний дизайн)"] / уклад. М.І. Піддячий. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014.

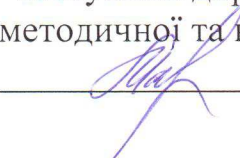
Розробник:

Піддячий Микола Іванович, професор, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки і психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки і психології

Протокол від 03 вересня 2014 року № 2

Завідувач кафедри
педагогіки і психології
 Іванюк Г.І.

Заступник директора з науково-
методичної та навчальної роботи
 Машовець М.А.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 1,5	Галузь знань 0202 Мистецтво	За вибором вищого навчального закладу	
	Спеціальність 8.02020701 "Дизайн (графічний дизайн)"		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): дизайнер-графік, викладач, дослідник, дизайнер друкованої продукції та реклами, дизайнер середовища	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		5-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - Пошуковий проект "Педагогічні умови художнього виховання учнів початкової школи в освітньому процесі ЗОШ". Колективний проект		Семестр	
Загальна кількість годин – 54 год.			
		9-й	-
		Лекції	
		10 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «магістр»	Практичні, семінарські	
		8 год.	-
		Поточне консультування	
		-	
		Індивідуальні завдання	
		4 год.	-
		Модульний контроль	
		3 год.	-
		Самостійна робота	
		29 год.	-
	Вид контролю: Залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення означеного курсу є формування методологічної компетентності магістрантів (здатності, готовності до науково-педагогічних досліджень, культури наукової праці, відповідальності та результативності).

Вивчення курсу дисципліни передбачає формування у магістрантів знань сутності основних категорій, явищ і процесів:

- науки, її предмета та класифікації;
- структури процесу пізнання на емпіричному та теоретичному рівнях;
- загальної характеристики наукового дослідження;
- етапів та особливостей методології педагогічного дослідження;
- процедури наукового дослідження;
- методів педагогічного дослідження;
- оформлення результатів наукового дослідження.

За результатами вивчення курсу будуть сформовані методологічні компетенції:

- позитивної мотивації до науково-педагогічної діяльності;
- свідомий вибір проблеми наукового дослідження;
- формулювання об'єкта, предмета, гіпотези, мети і завдань дослідження;
- готовність до роботи з першоджерелами, застосовувати різні методи дослідження;
- організовувати процедуру педагогічного дослідження;
- добирати оптимальні методики дослідження;
- оформляти результати дослідження згідно з вимогами до наукової роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 1. Організація науково-дослідної роботи колективу. Особливості розумової праці вченого. Розвиток творчих здібностей дослідника

Організація наукової діяльності в Україні. Державна політика з наукової та науково-дослідної діяльності. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність», Національна доктрина розвитку освіти України в XXI столітті.

Система управління та організаційна структура науково-дослідних установ. Проблеми розвитку освітянської та наукової сфер держави. Перспективи розвитку наукової діяльності в вищих навчальних закладах в умовах Європейської інтеграції.

Формування та організація роботи наукового колективу. Принципи організації роботи науковця, правила забезпечення згуртованості колективу, особливі ознаки функціонування наукового колективу порівняно з виробничим.

Розвиток творчих здібностей дослідника. Основні психологічні риси та якості науковця.

Тема 2. Загальні відомості про педагогічне дослідження. Логіка та етапи педагогічних досліджень

Основні етапи наукового дослідження. Програма теоретико-прикладного дослідження та її побудова. Поняття проблеми дослідження. Характеристика об'єкта та предмета дослідження. Мета та завдання педагогічного дослідження. Вимоги до формулювання гіпотези. Характеристика новизни, теоретичної та практичної значущості педагогічного дослідження. Висновки й рекомендації за наслідками досліджень.

МОДУЛЬ II. РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

Тема 3. Методи обробки та інтерпретації наукових даних. Оформлення результатів наукових досліджень

Аналіз і обробка первинної інформації. Методи зведення й обробки результатів експериментальних досліджень: статистичні, графічні, табличні. Таблиця як засіб відображення кількісних ознак досліджуваного об'єкта. Текстова і цифрова частина таблиці. Структура простої, групової, комбінованої, складеної, шахової таблиці. Оформлення таблиці та розміщення її у науковій праці. Оформлення графічних залежностей у вигляді графіків та діаграм. Математичні методи опрацювання результатів дослідження. Поняття коефіцієнту кореляції та середнього квадратного відхилення.

Вимоги до оформлення наукових праць. Цитування у тексті наукової праці. Види посилань на використані літературні джерела. Числа та знаки у тексті. Скорочення у тексті. Особливості писемної наукової мови. Синтаксис наукової мови. Характеристика стилістичних особливостей наукової роботи. Презентація результатів наукових досліджень.

Тема 4. Магістерська робота: виконання та захист

Магістерська робота, її особливості і науковий статус. Вибір та обґрунтування теми магістерських робіт. Особливості оформлення змісту роботи. Підготовка до написання магістерської роботи: календарний план роботи, підбір літератури, опрацювання інформаційних джерел.

Формування рукопису змісту магістерської роботи, норми наукової комунікації, порядок і послідовність дій студента при написанні роботи. Композиційна структура магістерського дослідження..

Оформлення вступу. Оформлення списку інформаційних джерел.

Порядок організації виконання та захисту магістерської роботи, аналіз характерних недоліків та помилок виконуваних магістерських робіт. Структура доповіді на захисті. Відгук та рецензія.

Тема 5. Винахідництво і розвиток наукової творчості. Відкриття і винаходи

Розвиток наукової творчості. Винахідництво. Відкриття та винаходи. Наукові ступені, вчені звання. Аспірантура, докторантура. Правила та загальні вимоги до оформлення наукових робіт.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		л	с	інд	М КР	СР	Зал.		л	с	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модуль 1														
МОДУЛЬ І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ														
Тема 1. Організація науково-дослідної роботи колективу. Особливості розумової праці вченого. Розвиток творчих здібностей дослідника	9	2		2		5								
Тема 2. Загальні відомості про педагогічне дослідження. Логіка та етапи педагогічних досліджень	12	2	2		2	6								
Усього:	21	4	2	2	2	11								
МОДУЛЬ ІІ. РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ														
Тема 3. Методи обробки та інтерпретації наукових даних. Оформлення результатів наукових досліджень	10	2	2			6								
Тема 4. Магістерська робота: виконання та захист	10	2	2			6								
Тема 5. Винахідництво і розвиток наукової творчості. Відкриття і винаходи	13	2	2	2	1	6								
Усього:	33	6	6	2	1	18								
Усього годин	54	10	8	4	3	29								

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методологічні підходи до наукового дослідження	2
2	Особливості відбору методів наукового дослідження	2
3	Організація, планування наукового дослідження	2
4	Узагальнення та презентація результатів експериментального дослідження	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Організація науково-дослідної роботи колективу. Особливості розумової праці вченого. Розвиток творчих здібностей дослідника 1. Розробити опорний конспект теми лекції. 2. Підготуватися до дискусії «Креативність і дисципліна, науковий стиль та етична поведінка вченого». 3. Ознайомитися з посадовими інструкціями наукових працівників НДІ. Підготувати письмовий звіт.	5	10
2	Загальні відомості про педагогічне дослідження. Логіка та етапи педагогічних досліджень 1. На основі аналізу одного із збірників наукових праць визначити коло проблем педагогічних досліджень з художнього виховання школярів. 2. Сформулювати об'єкт, предмет, мету, завдання та гіпотезу до теми магістерської роботи. Обґрунтувати пакет методів до магістерської роботи. 3. Скласти програму дослідження відповідно до обраної теми магістерської роботи.	6	10
3	Методи обробки та інтерпретації наукових даних. Оформлення результатів наукових досліджень 1. Провести один з різновидів опитування та узагальнити його результати. 2. Оформити результати констатувального експерименту у вигляді таблиць та діаграм. 3. Підготувати виступ за результатами дослідження.	6	10
4	Магістерська робота: виконання та захист 1. Схематично представити методику та послідовність виконання магістерської роботи. 2. Підібрати наукову статтю відповідно до теми дослідження. Дати критичну оцінку свого бачення описаного питання.	6	10
5	Винахідництво і розвиток наукової творчості. Відкриття і винаходи 1. Розробити і презентувати каталог джерельної бази з проблеми художнього виховання учнів з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей (основна школа – 5-9 класи, старша школа – 10-11 класи). 2. Скласти список філософських, психологічних, педагогічних,	6	10

	мистецьких, культурологічних теорій, які можуть бути методологічною основою дослідження магістерської роботи студента.		
	Разом	29	50

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Основи наукових досліджень» – це вид науково-дослідної роботи магістранта, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських занять та самостійного опрацювання навчального матеріалу.

Види ІНДЗ:

Пошуковий проект «Педагогічні умови художнього виховання учнів початкової школи в освітньому процесі ЗОШ». Колективний проект.

Орієнтовна структура проекту – мета: обґрунтувати систему методів виховання учнів початкової школи в освітньому процесі ЗОШ.

Завдання: з'ясувати поняття «художнє виховання», «художні цінності» в теоретичних джерелах;

- розробити методику дослідження стану художнього виховання в освітньому процесі ЗОШ;
- виокремити і обґрунтувати педагогічні умови художнього виховання учнів початкової школи;
- підготувати кейс-фоліо (індивідуальне завдання);
- презентація результатів.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Чіткість визначення та формування мети проекту	4 бали
2.	Відповідність завдань меті	2 бали
3.	Логічність структури проекту	4 бали
4.	Науковість викладу змісту проекту	4 бали
5.	Адекватність методів меті і завданням проекту	4 бали
6.	Повнота виконання та презентація результатів	5 балів
7.	Презентація проекту кейс-фоліо	7 балів
Разом		30 балів

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), семінари, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація за допомогою мультимедійної дошки.
- *Практичні*: вправ, моделювання ситуацій, вирішення проблемних завдань.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; пізнавальні ігри; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

Тестовий контроль, модульні контрольні роботи, графічні роботи, ІНДЗ, самооцінка і самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Макс. балів	Сума
Форми роботи	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			5	100
Лекції	T1	T2	T3	T4	T5		
	1	1	1	1	1		
Семінарські заняття		10+1	10+1	10+1	10+1	44	
Самостійна робота	10	10	10	10	10	50	
МКР	25		25				
ІНДЗ - 30							
ВСЬОГО – 149 б.							

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету	За національною шкалою
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	90 – 100 балів	відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82 – 89 балів	добре

C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75 – 81 балів	
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69 – 74 балів	задовільно
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60 – 68 балів	
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35 – 59 балів	незадовільно
F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1– 34 балів	

11. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комп’ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
- завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Основ наукових досліджень»

12. Рекомендована література

Базова

1. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження : методол. поради молодим науковцям. / С.У.Гончаренко – К. ; Вінниця : [б. в.], 2010. – 307 с. – Бібліогр.: с. 306*.
2. Гончаренко С.У. Педагогічні закони, закономірності, принципи. Сучасне тлумачення [Текст] / С. У. Гончаренко. – Рівне : Волинські обереги, 2012. – 189 с.[□]
3. Сисоєва С.О. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О. Сисоєва, Т.Є. Кристопчук. – Рівне : Волинські обереги, 2013. – 360 с.*

Допоміжна

1. Гончаренко С.У. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі [Текст] : навч. посіб. для студ., магістрів, аспірантів і викладачів вищих навч. закл. / С. У. Гончаренко [та ін.] ; ред. С. У. Гончаренко, П. М. Олійник. – К. : Вища школа, 2003. – 323 с.[□]
2. Психологічні особливості творення наукового тексту: методичні рекомендації / за редакцією В.В. Андрієвської. – К. : Педагогічна думка, 2008. – 216 с.*
3. Сисоєва С.О. Педагогічний експеримент у наукових дослідженнях неперервної професійної освіти : [навч.-метод. посіб.]. / С.О. Сисоєва, Т.Є. Кристопчук. – Луцьк, ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 460 с.[■]
4. Творчість і технології в наукових дослідженнях неперервної професійної освіти : Наукове видання / За заг. ред. С.О. Сисоєвої. – К. : КІМ, 2008. – 424 с.*

* Бібліотека Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

□ Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського

■ Бібліотечний фонд кафедри педагогіки і психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Основи наукових досліджень»

Разом: лекції – 10 год., семінарські заняття – 8 год., індивідуальна робота – 4 год., МКР – 3 год., самостійна робота – 29 год.

ПМК

Модулі	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль II		
Назва модуля	Модуль I. Теоретичні основи наукового дослідження		Модуль II. Результати науково-дослідної роботи		
Кількість балів за модуль	58		91		
Лекції	1	2	3	4	5
Теми лекцій	Організація науково-дослідної роботи колективу. Особливості розумової праці вченого. Розвиток творчих здібностей дослідника	Загальні відомості про педагогічне дослідження. Логіка та етапи педагогічних досліджень	Методи обробки та інтерпретації наукових даних. Оформлення результатів наукових досліджень	Магістерська робота: виконання та захист	Винахідництво і розвиток наукової творчості. Відкриття і винаходи
Теми семінарських занять	Методологічні підходи до наукового дослідження		Особливості відбору методів наукового дослідження	Організація, планування наукового дослідження	Узагальнення та презентація результатів експериментального дослідження
МКР	25		25		
Самостійна робота	20 балів		30 балів		
ІНДЗ	30 балів				

$$K=149/100 = 1,49$$

Наприклад:

$$125/1,49=84 \text{ В}$$